

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

30.5.2025

Pessimistisen skenaarion mukainen lyhyen aikavälin ennuste 30.5.2025

Eläketurvakeskus (ETK) on tehnyt pessimistisen laskelman 30.5.2025 julkais-
tun lyhyen aikavälin perusennusteen pohjalta. Tässä muistiossa esitetään las-
kelman tuloksia ja verrataan niitä perusskenaarion mukaiseen ennusteeseen.
Pessimistisessä laskelmassa on käytetty ETK:n 15.5.2025 julkaiseman suh-
danne-ennusteen huonon talouskehityksen mukaisia suhdannelukuja sekä
pessimistisen skenaarion mukaista sijoitustuottoa.

Heikon talouskehityksen skenaario keventää menoja mutta heikentää eläkejärjestelmän tuloja

Tässä pessimistisessä skenaariossa oletetaan, että talouden kehitys on hei-
kompaa kuin perusennusteessa, mutta toisin kuin aiemmissa pessimistisissä
laskelmissa, tässä stressi kohdistuu lähinnä tulopuolelle.

Pessimistisessä skenaariossa inflaatio oletetaan perusennustetta pienem-
mäksi kuluvana ja sitä seuraavina lähivuosina. Tällöin myös työeläkeindeksin
korotukset jäävät selkeästi pienemmäksi. Perusskenaarioon verrattuna tässä
pessimistisessä skenaariossa työeläkeindeksi on vuonna 2026 noin 0,5 pro-
senttia matalammalla tasolla ja vuodesta 2027 alkaen noin 1,4–1,5 prosenttia
matalammalla tasolla. Lisäksi heikompi ansiotason kehitys jarruttaa palkka-
kertoimen kasvua. Indeksuutokset laskevat vuoden 2026 TyEL-MEL-eläke-
menoa noin 100 miljoonaa euroa ja vuodesta 2027 alkaen vuosittaista eläke-
menoa noin 300–490 miljoonaa euroa peruslaskelmaa matalammaksi. Tämä
lieventää osittain pessimistisen skenaarion tuomaa rahoituspainetta.

Palkkasumman kehitys on heikkoa: kuluvan vuoden 2025 TyEL-MEL-palkka-
summa laskee viime vuoden tasosta 0,3 prosenttia ja ensi vuonna kasvu jää
vain noin 4 prosenttiin. Palkkasumma jää noin 5 prosentin, eli noin 3,6 miljar-
dia euroa, pienemmäksi verrattuna peruslaskelmaan. Vuosina 2027 ja 2028
palkkasumma lähestyy peruslaskelman tasoa, mutta ennustejakson lopussa
se on silti noin 2,5 miljardia euroa pienempi.

Heikon suhdanteen lisäksi tässä laskelmassa oletetaan, että eläkevarojen si-
joitustuotot ovat aluksi tappiollisia: vuonna 2025 nimellistuotto on -10 pro-
senttia. Lyhyen korjausliikkeen jälkeen tuotto normalisoituu vuoden 2026 lo-
pussa, mutta myös silloin se jää heikoksi, vain 2 prosenttiin.

Osaketuottokertoimen arvoksi malli laskee -19 prosenttia vuonna 2025 ja va-
jat kolme prosenttia vuonna 2026. Tällöin osaketuottosidonnainen lisävakuu-
tusvastuu jää useammaksi vuodeksi negatiiviseksi ja iv4-korotukset nolaksi.

Heikon sijoitusjakson seurauksena myös keskimääräinen vakavaraisuusaste
laskee vuoden 2024 lopun tasosta minimissään noin 115 prosenttiin vuoden

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

30.5.2025

2026 alkupuolella. Keskimääräisen vakavaraisuusasteen perusteella laskettava täydennyskerroin laskee nollaan vuoden 2025 loppuun mennessä ja pysyy negatiivisena vuoden 2028 loppuun saakka. Sitä mukaa kun vakavaraisuustaso palautuu tasaisesti oletetun tuottoshokin jälkeen, vanhuuseläkerahaston iv1-korotuksia tehtäisiin ensimmäisen kerran vasta vuonna 2030.

Vanhuuseläkerahastojen täydennykset jäävät useana vuotena negatiivisiksi tai selvästi peruslaskelmaa pienemmiksi, mikä kasvattaa tasattavaa eläkemenoa. Ennustejakson lopussa rahastotäydennysten kumulatiivinen ero peruslaskelmaan on noin 20 miljardia euroa, ja tasattava eläkemeno on yli 700 miljoonaa euroa suurempi, eli noin 21 % palkkasummasta.

Epäsuotuisan palkkasumman kehityksen seurauksena maksutulo laskee merkittävästi. Toisaalta korkeammat työttömyysluvut kasvattavat työeläkejärjestelmän saamia TR-osuuksia tilapäisesti.

Suuremman tasattavan eläkemenon ja pienempien maksutulojen vuoksi ta-sausvastuun taso heikkenee suhteessa palkkasummaan, vaikka sen euro-määrä pysyy 12–13 miljardissa. Ennustejakson lopussa se on noin 13 prosenttia palkasta ja kattaa noin 60 prosenttia seuraavan vuoden tasattavasta eläkemenosta. Pienemmät eläkkeiden indeksikorotukset helpottavat tilannetta, eikä tässä laskelmassa TyEL-maksua tarvitse lyhyellä aikavälillä korottaa. Mutta korkeampi inflaatio kasvattaisi korotusriskiä.